

CUBA

Un any més ens trobem a Paradigmas

Elena Fraile – Entrepueblos Valladolid

A començament d'aquest any, un bon grup de gent d'Entrepobles, vam tenir la sort de poder participar en la Trobada-taller bianual, «Paradigmas emancipatoris» organitzat per les companyes i companys del Centro Martin Luther King (CMLK) <https://cmlk.org> i Grupo América Latina, Filosofía Social y Axiología (GALFISA) <http://www.filosofia.cu>. Una trobada de persones i col·lectius de tota Amèrica Llatina i el Carib.

Aquest
12è Taller
Internacional
sobre
Paradigmas
Emancipatoris,
sota el tema
«Nous escenaris
de disputes
hegemòniques
entre
emancipació i
dominació»

Aquest 12è Taller Internacional sobre Paradigmas Emancipatoris, sota el tema «**Nous escenaris de disputes hegemòniques entre emancipació i dominació**», va tenir lloc a L'Havana del 10 al 13 de gener de 2017, amb el nom «**Berta Cáceres Vive**», dedicat a la nostra estimada amiga Berta, lluitadora, model de vida i de resistència, amb qui, a més, una part de nosaltres vam compartir l'anterior Paradigmas, l'any 2015.

Aquesta trobada ha estat marcada per la recent absència del Comandant **Fidel Castro**, «en el llegat del qual» tal com plantejava la convocatòria «s'inspiren els nous reptes a enfrontar davant l'escenari de disputes hegemòniques entre emancipació i dominació a Amèrica i el món».

Sota un cel ennuvolat i una Havana inusualment fresca, el matí del dimarts 10 de gener, vam anar arribant al recinte del Pabellón de Cuba, molt a prop del Malecón, unes 300 persones procedents de tots els racons de planeta. Anem omplint el pavelló, garnit amb banderes, emblemes, fotos de Berta i de Fidel, acompanyades per la música que

ens va posant en l'onda i ens indica l'inici d'aquesta nova trobada.

Després d'un espai de presentació, vam unir petits trossos de llaç construint un llaç comú, amb què vam representar el riu Gualcarque i, amb ell, el fluir de la vida i la unitat, tot unint les nostres veus en una de sola, la veu de la lluita i rebel·lia, la veu de Berta, demanant «**Justicia para Berta YA**». Els testimonis de les seves filles Berta i Laura i Gustavo Castro, paraules de tendresa i estima, ens mostren la dona, la mare, l'amiga i companya forta i incansable, que va deixar la seva vida en la lluita per un món millor, assassinada el 2 de març de 2016. Van voler acabar amb la seva lluita i amb la del COPINH (Consejo Cívico de Organizaciones Populares e Indígenas de Honduras), organització de la que va ser fundadora i filla a la vegada, però no només no ho van aconseguir, sinó que en van multiplicar la seva força i la del COPINH, i el seu lideratge a tot el continent llatinoamericà i al món. De nou, una vegada més, en Paradigmas vam poder comprovar com la Berta és símbol de moltes revolucions, i la seva

Reunió sobre feminismes a l'Institut de Filosofia, La Habana

figura representa moltes lluites, les lluites indígena, ecologista i feminista.

En aquesta trobada, a més, s'hi van tractar temes com la importància, ara i sempre de la construcció col·lectiva i els processos populars, com a claus de l'antiimperialisme i el anticapitalisme. Vam treballar en grups sobre els reptes estratègics dels moviments socials populars en el nou escenari polític regional i mundial.

S'hi van realitzar intervencions que tractaven sobre la Pau a Colòmbia i la construcció d'un projecte de país amb la participació de tota la societat, des de la territorialitat i els drets dels pobles indígenes, i de camperoles i camperols. I també sobre les lluites anti-colonials de Puerto Rico, Estat sotmès pel control fiscal i polític dels EUA.

Paradigmas és un espai on compartir subjectivitats, sabers i pràctiques per a les revolucions de la nostra època, espai per a compartir compromisos i solidaritats.

Com a mostra d'aquest compartir, aquest any i com a cloenda de la trobada, vam poder gaudir d'una demostració de l'emergent desenvolupament de l'economia social, mitjançant la fira de Gestió Popular i Solidària, on vam conèixer alguns models de producció cooperativa i de gestió cooperada en la vida de Cuba.

La música, com no pot ser d'una altra manera a Cuba, ens va acompanyar cada dia, amb els concerts al final de cada jornada, i com a colofó final vam gaudir al màxim ballant al ritme de la Compañía infantil La Colmenita.

Enguany, a més del Paradigmas, vam tenir l'oportunitat de compartir altres

espais, com el que vam realitzar juntament amb moltes de les dones participants en aquesta trobada internacional, a l'Institut de Filosofia de la mà de Gina Alfonso, filòsofa cubana, investigadora del col·lectiu Galfisa (Grupo América Latina, Filosofía Social y Axiología) i directora de l'Institut de Filosofia de L'Havana, tot compartint experiències al costat de les dones de la Federación de Mujeres cubanes. O el taller en què vam participar, els dies 17 i 18 de gener, sobre Economia Feminista, amb veus de dones de diferents llocs del món, per intercanviar i compartir espai i temps de diàleg i experiències sobre models d'economia productiva i reproductiva fora de l'enfocament d'interpretació de la cultura patriarcal, i de les relacions d'opressió i dominació.

Un altre moment espai molt especial va ser el que vam compartir amb les companyes i companys amb els quals Entrepobles manté lligams d'amistat i col·laboració, i que, com bé diuen els seus integrants, Lissy Villar Muñoz, treballen per fer «barri, participació, igualtat (i equitat), solidaritat, rebel·lia, humanitat i amor com a manifestacions clares de socialisme» o en paraules de Luis Emilio Aybar Toledo, «les solucions de Cuba només vindran de la mà d'una participació popular conscient, organitzada i decisòria, identificada amb un projecte de socialisme».

Com veieu, amigues i amics que llegiu aquest petit resum de la nostra estada a Cuba, sempre és un plaer tenir l'oportunitat de compartir tants sabers i experiències amb aquest bell poble i les seves gents. ■

*Com veieu,
 Paradigmas
 és un espai
 on compartir
 subjectivitats,
 sabers i
 pràctiques per a
 les revolucions
 de la nostra
 època, espai
 per a compartir
 compromisos i
 solidaritats*